

De Heer G. VAN CAUWELAERT
Directeur van Monumenten en
Landschappen
Ministerie van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest - BROH
CCN-Vooruitgangstraat 80, bus 1
1035 Brussel

Brussel,

U/Ref: (uw schrijven van 24/03/05)
O/Ref: gm/bxl2.1302/s.368
Bijlage : /

Mijnheer de Directeur,

Betreft : BRUSSEL.Nieuwe Graanmarkt 32. Restauratie van de voorgeel. Principeadvies.
Dossier behandeld door Lutgarde Denis.

In antwoord op uw brief van 24 maart 2005, hebben wij de eer u te melden dat onze Commissie tijdens haar vergadering van 6 april 2005 over hoger vermelde aanvraag advies heeft uitgebracht.

De principeaanvraag betreft de restauratie van een laatclassicistisch herenhuis, dat, samen met de nrs.31, 33 en 34, deel uitmaakt van een geheel van oorspronkelijk identieke woningen die omstreeks 1787-1788 werden gebouwd. De gevels, het dak, de koetsdoorgang, de kelder, het trappenhuis, de ruimten van de 1^e en de 2^e verdieping en de zolder van de nrs.31-32 zijn als monument beschermd.

De Commissie moedigt een restauratie van de gevel aan, maar meent dat het ontwerp op een aantal punten te ingrijpend is. Een aantal van de geplande interventies kan dan ook niet worden aanvaard en moet in het uiteindelijke ontwerp herzien worden. Andere punten moeten verduidelijkt worden alvorens het uiteindelijke dossier voor de aanvraag van een unieke vergunning in te dienen.

Bepkeistering

Het opnieuw bepleisteren van de begane grond is positief. De manier waarop dit gebeurt en de aard van de bepleistering (traditionele kalkbepleistering) dienen nauwkeurig beschreven te worden in het uiteindelijke lastenboek. De Commissie vraagt echter nader te documenteren of de volledige ontpleistering van de verdiepingen noodzakelijk is. Ze pleit voor maximaal behoud en lokaal herstel op basis van een grondige analyse de bewaringstoestand van de bestaande bepleistering en van haar samenstelling. Dit is in het bijzonder aangewezen ter hoogte van de bewaarde decoratieve elementen (schijven en droppen) die nog aanwezig zijn op het paneel van de poortrisaliet (onder het raam van de 2^e verdieping). De beschrijvende meetstaat geeft voor die elementen aan dat getracht zal worden te recupereren. De Commissie vraagt ze in situ te behouden en te restaureren. D KCML vestigt er ook

de aandacht op dat het nr.34 deze decoratieve elementen op alle panelen vertoont. Op basis van verder historisch onderzoek en onderzoek ter plaatse kan misschien worden nagegaan of die elementen oorspronkelijk ook op de andere panelen van het nr. 32 aanwezig waren.

Metalen schrijnwerk en smeedwerk

De koetsdoorgang, de inkomdeur en de beide ramen van de begane grond zijn uitgerust met traliwerk van art deco-inspiratie (jaren '50 volgens het dossier?). Voorgesteld wordt de ingangdeur en koetspoort te vervangen door metalen schrijnwerk met een hedendaagse vormgeving in staalkleur of roestkleurig Cortenstaal en ook de tralies voor de ramen te verwijderen. Bedoeling is meer openheid te geven aan de gevel en het beeld van de kunstschool naar het plein toe te verbeteren.

De Commissie meent dat het bestaande metalen schrijnwerk van goede kwaliteit is, een adequate beveiliging biedt (waardoor de vervanging van de ramen overbodig wordt) en een behoorlijke inkijk toelaat in de ruimtes achter de ingangdeur en de koetspoort. Ze vraagt het dan ook te behouden en te restaureren in plaats van het te vervangen.

Slechts indien duidelijk wordt aangetoond dat de borstweringen van de eerste verdieping in dermate slechte staat verkeren dat ze niet meer recupereerbaar zijn, kan worden toegestaan dat ze worden vervangen door nieuwe borstweringen naar bestaand model.

De Commissie heeft geen bezwaar tegen het aanbrengen van een eenvoudige metalen staaf voor de ramen van de tweede verdieping om veiligheidsredenen.

Houten schrijnwerk

Voorgesteld wordt alle houten ramen (kelder, begane grond, 1ste en 2de verdieping, dakkapel) te vervangen in eik naar bestaand model, met thermisch isolerende veiligheidsbeglazing, open kippend bovenlicht (verluchting) en veiligheidshang- en sluitwerk. De Commissie vraagt ook hier het principe van maximaal behoud toe te passen. Hiertoe moet een precieze inventaris van het bestaande schrijnwerk worden opgesteld waarin wordt aangegeven welke elementen gerestaureerd kunnen worden en welke niet recupereerbaar zijn en dus vernieuwd moeten worden. Een eventuele vervanging van het bestaande glas door nieuw veiligheidsglas kan worden toegestaan indien blijkt dat dit mogelijk is in de bestaande ramen. De Commissie wijst er echter op dat het veiligheidsprobleem op de begane grond reeds opgelost wordt wanneer het bestaande traliwerk hier behouden blijft.

Een maximaal behoud dient ook nagestreefd te worden voor de kroonlijst en dakkapel. In dit opzicht vraagt de Commissie voldoende onderzoek te voeren naar de bewaringstoestand van deze elementen, zodat de (restauratie)ingrepen op voorhand zo nauwkeurig mogelijk vastgelegd en becijferd kunnen worden (maximaal opgeven van forfaitaire hoeveelheden in het lastenboek).

De Commissie wijst verder op de aanwezigheid van ijzeren elementen aan de raamopeningen van de begane grond en eerste verdieping. Het gaat hier waarschijnlijk om de scharnierelementen van vroegere luiken. Ze vraagt die elementen nader te documenteren

Schilderwerken

Kleur en verftype blijven nog afhankelijk van een voorafgaand kleuronderzoek. De Commissie vraagt dit vooronderzoek in de mate van het mogelijke uit te voeren voor het indienen van het definitieve dossier.

Het blijft onduidelijk of ook de hardstenen poortomlijsting geschilderd wordt, hetgeen aangewezen lijkt.

Vervanging natuursteen

De Commissie vraagt de vervanging te beperken tot die stenen die een risico in houden voor de stabiliteit van de gevel. Vervangingen omwille van zuiver esthetische redenen kunnen niet worden toegestaan.

Met de meeste hoogachting,

G. MEYFROOTS
Adjunct-secretaris

J. DEGRYSE
Voorzitter

Kopie : BROH - DU